



## Folkhälsomyndigheten

Näringsdepartementet  
Avdelningen för plan-, bygg-, och  
bostadsfrågor  
m.registrator@regeringskansliet.se

Handläggare  
Daniel Sundvall

Vårt ärendenummer  
02131-2017  
Ert ärendenummer  
N2017/04517/PBB  
Datum  
2017-10-31  
Sida  
1 (2)

### Folkhälsomyndighetens remissyttrande över betänkandet "Detaljplanekravet" (SOU 2017:64)

Folkhälsomyndigheten har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter angående rubricerade remiss och har följande att anföra. Folkhälsomyndighetens synpunkter begränsas till de förslag i utredningen som har bäring på myndighetens ansvarsområden.

Folkhälsomyndigheten vill förtydliga att aktuella synpunkter ges i en kontext där utredningens kommande förslag avseende en eventuellt ändrad reglering av översiktsplan kan komma att förändra myndighetens ställningstaganden i denna remiss. Mer specifikt syftar myndigheten på möjlig hanteringen av ingripandegrunderna 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, i översiktsplanen och framförallt den del som avser människors hälsa.

#### 4.5 Möjligheterna att bygga utan detaljplan bör utvidgas och förtydligas

Folkhälsomyndigheten ställer sig generellt positiv till åtgärder som kan främja ett ökat bostadsbyggande men väljer att avstyrka förslaget om utökade möjligheter att bygga utan detaljplan mot bakgrund av följande.

Folkhälsomyndigheten avstyrker utredningens förslag om utökade möjligheter att bygga utan detaljplan mot bakgrund av att förslaget riskerar att medföra att människors hälsa inte kommer att beaktas i samma utsträckning som tidigare vid uppförande av ny bebyggelse. Anledningen till detta är att utredningens förslag innebär färre tillfällen för länsstyrelserna att överpröva kommunens beslut genom de så kallade ingripandegrunderna i 11 kap. 10 § PBL, eftersom planläggningen i större utsträckning föreslås genomföras genom bygglov och förhandsbesked.

Folkhälsomyndigheten avstyrker förslaget om utökade möjligheter att bygga utan detaljplan även mot bakgrund av att förslaget skulle kunna leda till olämplig förtätning. Även om risken att så sker bedöms lägre i det aktuella förslaget än i det förslag som framgick av propositionen *En enklare planprocess* (prop. 2013/14:126) ser Folkhälsomyndigheten att det finns skäl att motverka utbredning av olämplig förtätning. Folkhälsomyndigheten menar att förtätningen bland annat kan leda till att tillgången till dagsljus minskar och att grönområden som är tillgängliga för allmänheten minskar, vilket ofta berör grupper med sämre socioekonomiska förhållanden mest.

Folkhälsomyndigheten avstyrker förslaget om utökade möjligheter att bygga utan detaljplan också utifrån utredningens bedömning att förslaget inte i sig kommer att leda till fler bostäder. Om förslaget bedömts innebära en reell ökning av antalet bostäder och därmed kunnat påverka en viktig bestämningsfaktor för jämlikhet i hälsa, hade Folkhälsomyndigheten haft skäl att väga ovan nämnda risker mot ökad tillgång av bostäder.

Trots att Folkhälsomyndigheten väljer att avstyrka utredningens förslag om utökade möjligheter att bygga utan detaljplan vill myndigheten framhålla att utökade möjligheter att uppföra ny bebyggelse i befintlig kvartersstruktur även kan vara positivt utifrån social integration. Förslaget kan underlätta för kommunen att i den fysiska planeringen verka för exempelvis blandade upplåtelseformer och på så vis överbrygga barriärer i den fysiska strukturen (Kommissionen för jämlik hälsas slutbetänkande *Nästa steg på vägen mot en mer jämlik hälsa* SOU 2017:47 s.165 ff.).

#### **7.5 Konsekvenser för enskilda**

Folkhälsomyndigheten saknar överväganden om förslagen medför en risk för ojämlika förutsättningar för olika samhällsgruppers delaktighet i reglering av ny bebyggelse. I tidigare betänkande har det framhållits att yngre, kvinnor eller personer med utländsk bakgrund i mindre utsträckning är representerade vid exempelvis plansammanträden (*En effektivare plan- och bygglövsprocess* SOU 2013:34, sid. 181 och 355).

---

Beslut om detta yttrande har fattats av avdelningschefen Anna Bessö. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Markos Stavroulakis samt enhetschefen Agneta Falk Filipsson deltagit. Utredaren Daniel Sundvall har varit föredragande.

Enligt Folkhälsomyndighetens beslut



Daniel Sundvall